

Маї пре зрѣть съ кѣтъ ші іпняѣ попорале спре диведерата дѣлчере а деводіорѣ аскѣлѣторі — дпн актрорѣ гѣрѣ нз азѣаі алта декѣтъ „Domne тѣлѣтѣше пе Дпнператѣлѣ.“

Ка съ пе потенѣ фаче о ідеѣ деспре разпната крѣлченіѣ а седіціошлорѣ дпн Міланѣ аспра вітезілорѣ постріі солдаці, дпнпѣрѣтпншѣ ачіі знеле date дпн Gazeta de Lincia: Дѣлѣ че дпн 7-лѣ Феврѣрѣ сѣдатѣ фпндѣ револуціонеа; се контроларѣ реціментеле, ла дѣе дпн челе знгрещіі ліпсѣѣ 7 фечорі, каріі се ші цпнѣѣ де пердѣці гѣдпндѣ кѣ сълѣтѣ оторѣці ші тѣрѣці зндева. Кѣ в'ро кѣтѣва зпле маі тѣрѣці азпзрѣ цѣндармпіі, кѣткѣ дпн 6 Февр. с'арѣ фі възѣтѣ дпнр'о парте а чѣтѣціі маі дпнлѣтѣратѣ дпн о касѣ маі мѣлці солдаці, каріі пѣмаі емпсерѣ де аколо. Дѣні се фѣкѣрѣ черчетѣрїе де ліпсѣ, ші дпнрѣ адеверѣ се ші афларѣ пердѣціі солдаці, дпнѣ дпн че дпнфюрѣторіі старѣ! ? Еі ераѣ стрѣлѣніі кѣ пѣнѣшѣратѣі пѣптаріі, ші піропціі пе пѣрѣці. Еі аѣ фостѣ формѣлѣ рѣстѣгпціі, ші апѣі крѣлченѣше оторѣці. Азѣста де ші сълѣ кап пекрезнѣтѣ тотѣшп спре рѣшпнеа отенпрѣі трѣвѣ се адеверпѣш кѣ с'а дпнпнлѣтѣ дпн азпшѣ. Піропеле де 7 полікаріі лѣпці, че се дпнрѣвѣціндарѣ спре ачѣстѣ деволѣскѣ актѣ, сълѣтѣ ка корпсѣ делікціі трпмпсе ла Прѣдпалта Командѣ мплагѣре. Фацѣ кѣ актѣелѣ де крѣзімпіі пе аззіре, че сълѣтѣ знпоскѣте ла тоці солдаці, трѣвѣ с'а рекѣпѣщѣтѣ де о парте кѣ атѣлѣ маі мѣлці мпнпнѣта дпсчпнлпнѣ, кѣ капѣ с'а деосѣнѣтѣ остѣшпнеа ла окасіѣнеа ачелеі рѣсколѣрїі, іар дпн алта ошѣѣска індпнпациѣне а грѣшлорѣ, фпндѣ дпнвпнѣте кѣ знеле дпн еле арѣ фі фратѣрнпсатѣ кѣ тіѣлѣшпї вігпамп.

Бѣгаріа. Пѣста 3. Марціѣ. Азі дпнрѣ 9 ші 10. оре дпнпнѣте де ампазі с'а ескѣзнѣтѣ сѣпцінда торѣціі ла парѣ іпншп, адекѣ ла Каролѣ Ізвал, Каснарѣ Нослопн, ші Самселе Шаркоці прпн стрѣнѣѣ, ґѣрѣ ла Каролѣ де Андранѣі прпн глѣпнѣ. Челѣ дпнрѣтѣ естѣ пѣскѣтѣ дпн Аѣва Регале дпн Бѣгаріа, де 25. деі ані, де релуціѣнеа ром. католітѣ, пѣнсѣратѣ, кареле дпн а. 1845. а фостѣ асѣстенѣте ла іпстптетѣлѣ політѣхнпкѣ дпн Віена, дпнѣ ачѣеа дпн а. 1847. с'а дѣсѣ ла Пѣста ка Прѣссоре де Цѣометрїѣ, знде дпн а. 1848. довѣнці дпнрѣре дпн касалѣ Комат, ші се фѣкѣ іпѣтрѣкторѣ ла копїі сѣрорїорѣ ачѣстѣіа.

Каролѣ Андранѣі де Девенї Дѣвал, пе пѣдрѣнтѣ Александрѣ Найберг пѣпншѣ, пѣскѣтѣ дпн Віена, де 27. де ані, католітѣ пѣнсѣратѣ, кареле дпн а. 1843. а дпнрѣтѣ ка кадѣтѣ дпн реціментѣлѣ де кавалерїѣ де Крес, ґѣрѣ ла а. 1847. с'а фѣкѣтѣ Лпйтнант, ші Гардіѣтѣ дпн гарда дпнперѣтѣскѣ Бѣнгрѣскѣ, ґѣрѣ дпн Сѣптемврїе 1848. фѣрѣ съ аїѣѣ словѣзѣнеа маі дпнлѣтѣ, ші а пѣрѣлѣітѣ поѣтѣлѣ ші а дпнрѣтѣ дпн мпліціа рѣселе, знде а дпнпнпнѣтѣ пѣлѣ ла рангѣ де Шефѣ де ескадронѣ.

Каснарѣ Нослопн, дпн Врѣчлѣ, дпн Компѣтѣлѣ Шомогї дпн Бѣгаріа, де 31. де ані, реформѣтѣ, пѣнсѣратѣ, прѣпріѣтарїѣ де пѣтѣлѣтѣ ші адвокатѣ, дпн а. 1846. жѣде де сканѣѣ, дпн лѣна лѣі Марціѣ 1849. денспншѣ Компѣсарїѣ аїѣ стѣлѣпнрѣі револуціонарѣ дпн Компѣтѣлѣ Шомогї, ші дпнѣрпнѣтѣ де кѣтрѣ Комат кѣ органпсарѣа іпѣрѣкѣціѣнеі попорѣлѣ дпн пѣрѣціе Дѣнѣрѣі де жѣсѣ, дпн карѣ квалптѣте прпн о актївптѣте терорїѣтѣкѣ а дпнпнпнѣтѣ трѣба револуціѣнеі.

Самселе Шаркоці, дпн Алшо-Даван дпн компѣтѣлѣ Нѣстпнѣ пѣскѣтѣ, де 31. де ані, реформѣтѣ пѣнсѣрѣѣ, адвокатѣ, сѣѣ револуціѣнеа мапїарѣ Лпйтнант, ґѣрѣ дѣлѣ револуціѣне аспнѣтѣтѣ ла грегарїѣ де рец. 59. де іпѣптерїѣ, ші дпн лѣна лѣі Іспнѣ 1850. слоѣѣзітѣ пѣлѣ ла кѣшаре дпнѣрѣтѣ.

Ачѣстїа стѣнѣш дпн легѣтѣрѣ кѣ партида револуціонарѣ естѣрпѣ, дѣла револуціѣне дпнкѣче тотѣ дпнрѣзна аѣ лѣкратѣ пѣнрѣ прѣгптірѣеа знѣі револуціѣнїі позѣ дпн Бѣгаріа, ва Нослопн а органпсарѣ ші о бандѣ де лѣтрїі, кѣ карѣ атака де отенпї, каріі ераѣ кѣпоскѣціі ка атѣрпѣторїі дпн партеа Гѣбернпѣлѣі репїзітѣ, ші карѣ бандѣ ла о дпнпнлѣтѣларѣ де рѣсколѣ позѣ ар фі авѣтѣ с'а сѣрѣѣскѣ ка о авангарѣдѣ а арпѣатѣі револуціонарѣ. Прпн сѣпцінда жѣдекѣторїѣі марціалѣ дпн 12. ші 24. Феврѣрѣі се осѣндпрѣ тоці парѣ, ла торѣте, карѣ сѣпцінѣ дпн 1. Марціѣ лѣ с'а пѣлпкатѣ, ші дпн а 3-лѣ дѣлѣ кѣш с'а зпѣс маі сѣѣ, с'а пѣсѣ дпн лѣкѣрѣе.

Арадѣ 12. Феврѣ. Ерї дпнѣ Прѣкѣвїошїа Сѣа¹⁾ Д. Архїшандрїтѣ ші адмпнпстрѣторѣ аїѣ дѣтѣсѣі Арадѣлѣ Патрїкїѣ Нѣнескѣ дпн бїсѣрїка Катѣдрале грѣко-рѣсерїтѣлѣ о лѣтѣрпнѣ солѣне

пѣнрѣ шпнѣвіреа преа дпнѣратѣлѣі пострѣ Мѣнархѣ де атѣнтѣлѣлѣ чѣлѣ крѣлченѣ, ші пѣнрѣ рѣдпнрѣіреа сълѣтѣціі а Маїѣстѣціі Сѣле ч. р. апостолїче. Се вотѣ дпн Консісторїѣ ші о адресѣ де чѣа маі іпѣрпнпторїѣ компѣтпміре пѣнрѣ атѣнтѣтѣ, ші де чѣа маі спнчѣрѣ фѣрїчїтѣрѣ пѣнрѣ зпѣрпнїа лѣі, ші се трпмпсѣ дпн ліпѣа цѣрпѣпѣ Маїѣстѣціі Сѣле ч. р. апостолїче. Тотѣдатѣ с'а фѣкѣтѣ ші рпндѣлѣтѣ пѣнрѣ чѣлѣвѣрѣеа кѣвпнпосѣлорѣ чѣрѣмонїі дѣспѣзѣѣціі спре ачѣстѣ скѣнѣ дпн тоѣте бїсѣрїчїле аде дѣтѣсѣі Арадѣлѣ.

Аѣстріа. Віена 4. Марціѣ. Рѣсолуціѣнеа дпнперѣтѣскѣ деспре ппнѣреа дпн лѣкѣрѣе а десѣлѣнѣрѣі зѣрѣарїалѣ ші а десѣпѣрѣрѣі пѣлѣлѣтѣлѣ, апѣі деспре рѣгѣларѣеа репортѣрїорѣ дпнрѣ фостїі домпн ші дпнрѣ фостїі іѣваці пѣнрѣ Бѣгаріа, Банатѣ ші Воївоѣна сѣрѣѣскѣ а ешпѣ, асѣпенѣ ші пѣнрѣ Кроаціа ші Славонїа.

Дѣпѣтаціі пѣнрѣ фѣрїчїтѣрѣа Маїѣстѣціі Сѣле, дпнѣ тотѣ маі сосѣскѣ дпн тоѣте пѣрѣціе. Аджѣнтѣле Компѣле Одѣпел а кѣлѣтѣтѣ пѣнрѣ пѣрѣгѣреа сѣа чѣа бравѣ кѣ окасіѣнеа атѣнтѣлѣлѣ де ла маі мѣлці Сѣвѣранї стѣрїенї декѣрѣціѣнї.

Марѣшалѣ Компѣле Радѣціі а словѣзітѣ о Прѣкѣтѣлѣне кѣ датѣ 18. Феврѣрѣі, прпн карѣ дпн потерѣеа знѣі рѣсолуціѣі дпнпѣрѣтѣшп дпн 13. Феврѣрѣі іпнѣ сѣѣскѣстрѣ іпнѣлѣ фѣгарїѣторѣ дпн рѣгѣтѣлѣ Лѣмбардо-Вѣнетїкѣ, ка а знѣора, че нз дпнѣѣтѣ а конспїра а сѣпѣра сѣкѣрїтѣціі стѣтѣлѣі.

Віена 5. Марціѣ. Алѣтѣіерїі дпнрѣ 2-3. оре, фпндѣ тіпнѣ фѣрѣмосѣ ші калѣѣ, се лѣціі фпйма, кѣ пе Маїѣстѣтеа Сѣа о ар фі възѣтѣ знпї ла фѣрѣстрѣ. Дѣодатѣ се адѣрѣ о мѣлїтѣне де отенпї дпнпнѣте палациѣлѣ дпнперѣтѣскѣ ші арѣлѣнѣсѣ Маїѣстѣтеа Сѣа дпнрѣадѣвѣтѣрѣ де о врѣме сѣкрѣтѣ ла фѣрѣстрѣ, мѣлїтѣнеа чѣа адѣпѣтѣ ші десѣкоѣерїі вѣкѣрїа сѣа дпнїа чѣле маі віѣ сѣпнѣ, карѣ п'авѣѣ сѣзрпшїтѣ.

Прѣвокѣціѣнеа Дпнѣлїісѣі Сѣле, Архїдѣчѣлѣ Фердїнандѣ Максѣ пѣнрѣ рїдпкарѣа знѣі Бїсѣрїче а дѣлѣ іпѣрѣгпндпнѣ чѣа маі денпнѣ дпнѣкѣвпнїаѣре. Аѣва трѣкѣрѣ трѣі зпде дѣла пѣлпкарѣеа еі, ші с'а ші адѣпѣтѣ сѣма ла 200.000. ел. е. лѣпѣлѣі дпн Віена. Дѣкѣ сокѣтпнѣ рѣсѣлѣтѣлѣ, чѣлѣ, пѣте, авѣ ачѣѣтеа колѣктѣ де ачіі дпнколо атѣтѣ дпн чѣгѣтеа канѣтѣлѣ, кѣтѣ ші дпн прѣвпнѣче, нз маі дпнканѣ дпнѣоїалѣ кѣ прѣскѣлѣ Дпнѣлїісѣі Сѣле дпн сѣкрѣтѣ тіпнѣ лѣі вѣтѣлѣ ведѣ рѣалїсарѣ дпн кпнѣлѣ чѣлѣ маі шѣрѣѣ.

— Мѣсѣнѣрѣлѣ дпн Трѣолѣ пѣлпкѣ о сѣкрїѣре а Дпнѣлїісѣі Сѣле Архїдѣчѣлѣ Рѣнерѣ кѣтрѣ Дпнѣлїісѣі Сѣа Гѣвѣрпнѣторѣле дпн Бѣгаріа Архїдѣчѣле Алѣрѣхтѣ, карѣ кѣрпнѣде ппѣше дѣтѣлїарїі авѣлѣ де дпнѣсѣпѣте, дѣр тотѣдатѣ пѣлѣ ачіі пѣкѣрѣоскѣте, дпн прїпнїа атѣнтѣтѣлѣлѣ, дпнкат аѣлѣтѣ кѣ калѣ а дпнпѣрѣтѣшп ші пої ачіі кѣтѣва насаѣцїрї дпн трѣпѣса: дпн 20. Феврѣрѣі 1853 *).

Ізѣїте Алѣрѣхтѣ! Нѣмаї акѣтѣ ші дпн гравѣ чѣа маі марѣ дошї с'дїі сѣкрїі кѣтѣва рѣндѣрї деспре дпнпнпнлѣрїе де ачїі Еѣ дѣдѣтѣ дпн 18. ла 12 1/2. оре ла маѣѣ, ші чѣтїамѣѣ, кѣнд дѣодатѣ іагѣрѣлѣ мѣѣ тѣѣрѣ дпн касѣ, ші мї зпѣлѣ: „Маїѣстѣтеа Сѣа віпѣ пе трѣпѣ дпнѣсѣ, ші е пѣлнѣ де сѣлѣце, трѣвѣ с'а віѣ кѣзѣтѣ. Еѣ ші порѣпнїѣі дпндатѣ, ка с'а прѣгѣтѣскѣ карѣе аѣѣ ші апѣ рѣѣе, алѣргїѣлѣ аѣарѣ тоқѣа кѣнд М. Сѣа дпнрѣ дпн аптпшамѣрѣ. — М. Сѣа ші зпѣ: „Акѣтѣ с'а чѣркатѣ історїа дѣла Міланѣ ші ла мпнѣ. Еѣ ерамѣ ка дпнпнѣрїтѣ, кѣндѣ ші арѣлѣ пѣрѣтѣа Сѣа пѣлнѣ де сѣлѣце, карѣ о цпнѣсе ла чѣлѣ. — Одѣпел ші еѣ апѣ іпѣ пѣмаї де кѣтѣ апѣ рѣѣе, че дѣлѣсѣлѣ конпнѣлѣ, пе кѣнд еѣ порѣпнїѣі ка с'а прпнлѣ маї ла карѣтѣ, ші мапѣлѣ дѣлѣ чѣлѣ маї де апрѣпѣ хпрѣгѣлѣ. Рѣпа сѣте дпн чѣлѣ, де знѣ дѣѣтѣѣ де дѣлѣтѣ, ера дѣмшїѣтѣ, ші сѣкпѣтѣрѣеа тарѣ. Кѣлѣша авѣ о варгѣ де сѣлѣце пѣлѣ ла крѣчѣа спнїрїѣтѣлѣтѣрѣа о пѣлѣ марѣ кѣлѣ 3-4 тѣлѣрї, лѣпѣка о пѣлѣ марѣ ші кѣтѣва маї мпѣ. Нѣрѣтѣа Сѣа ші алѣі Одѣпел ераѣ пѣлнѣ де сѣлѣце. Дѣлѣ чѣ ачѣстѣ аѣѣ фостѣ гѣта, алѣргїѣлѣ дпн кѣртѣеа дпншѣрѣтѣскѣ, аѣлѣлѣ пе калѣ пе Сѣѣвѣргѣр, ші дпнѣкѣпнїѣлѣлѣ пе Грїѣне. Ера пѣче де елѣ, дѣнѣлѣлѣ сѣ фѣлѣ алѣѣ ка пѣѣа, ші нѣ нотѣ с'а грїѣнѣскѣ. Алѣргїѣлѣ дпнѣрѣтѣлѣ, дпн апнѣгѣлѣ Аѣргѣстїнїенїлорѣ, амѣ дпнѣлѣлнѣтѣ пе Кѣролѣ, прѣ карѣле ла трпмпсѣ Дпнперѣтѣлѣ ла Сѣа. Дѣлѣ ачѣеа пѣсѣрѣлѣтѣ пе М. Сѣа

¹⁾ Спре дпнѣлѣѣрѣеа чѣлорѣ кѣрпнѣсе дпн ачѣстѣ сѣкрїѣре дпнѣшѣтѣлѣ, кѣ Дпнѣлїісѣі Сѣа Архїдѣчѣле Рѣнерѣ мѣѣде дпн палациѣлѣ Архїдѣчѣлѣ Алѣрѣхтѣ, знде М. Сѣа а дпнрѣтѣ маї дпнѣлѣлѣ дѣлѣ атѣнтѣтѣ.

TELEGRAFUL ROMAN.

Telegraful iese de două ori pe săptămână: Miercuri și Sâmbătă — Prenumerațiunea se face în Sibiu la expeditura foiei; pe afară la C. R. poște, cu bani gata, prin scrisori francate, adresate către expeditură.

N^{ro} 17. ANUL I.

Sibiu 28. Februariu 1853.

Prețului prenumerațiunei pentru Sibiu este pe an 7. fl. m. c.; ear pe o jumătate de an 3. fl. 30. cr. — Pentru celelalte părți ale Transilvanii și pentru provinciile din Monarhia pe un an 8. fl. ear pe o jumătate de an 4. fl. — Inseratele se plătesc cu 4. cr. șirul cu slove mici.

Tinerimea noastră pe la școlile publice.

Până la a. 1848, tinerul român, după ce petrece cu multe lupte clasele gimnasiale și filosofice, are să și aleagă una din două: se u să se înștiințeze pentru teologie, și avându norocire a se primi acolo, să se pregătască pentru păstoria sufletască; se u decă' lă ierta împregirările, învățându științele juridice, să mergă la tabla regască la Murăș-Oșorhei și acolo să se silască a depune censură pentru statul de avocat; căci la guvern și la comitate, de cumva nu era nobil după naștere, nu și căpăta pâne.

Cu tôte aceste, gimnasiale imperătești din Ardelu înfăioșa un număr frumos de tineri români, cari și cercau nutremântul minții în acele, în cătu pe dreptu ni s' aru poté pune întrebarea, că ce s' a alesu din atăta tinerime română, trecută prin școle? Respunsul este sfășietoriu de inimă. O parte neînsemnetoriă, care din întâmplare avu norocire a cunoște limba germană, se află ici colé aplicată în servite politice, județiar și finanțiar; alta se așază, de azi pe mâne, în calitate de notariu pe la sate; a treia se apucă de cornele plugului; iar a patra plinește posturi de învețatori pela școlele poporale. Sôrtea acestor trei din urmă nu este de pismuit, dar cine se va certa cu trecutul? Noi să vedem de viitoriu!

După părinteștele measure, ce a luat guvernul nostru de astăzi, pentru ca să pôtă cineva ajunge la ori ce dregătoria, fie aceea în ramul politicu, județiar a u de finanțe, nu se mai cere nobilitate de naștere, ci de neravuri bune, cultură științifică și cursu regulat de științele, ce sântu prescise la unlu se u altul din acele dicasterie.

Deci decă romanul, înainte de anul 1848, îndemnat numai de esemplul preotulu a u alu dascalulu din sat, își trâmite băiatulu la școlă, fără a i poté prevedé un viitoriu mai ferice, fără a lă poté asecura, că învățindu cu silință și strălucindu cu moralitatea, va ajunge în vre o pâne; decă jugulu celu apăsătoriu alu iobăgiei mai ierta în câteva pe părinte, ca elu trăgându pânea dela gura sea și numeroșele sele familii, să o ducă în dășagi fiulu se u ce se afla la școlă în cetate: cu cătu mai vartosu o va face acesta acum, cându pe de o parte se rupse bariera cea ruginită, care opria pe nenobilu dela îmbrăioșarea deregătoriilor publice, iar pede alta elu se vede — parte mare — scăpatu de sarcina cea grea a robotelor.

Însă ca elu se nu mai înșele în nobilulu se u propusu, vomu cerca, după poterile nôstre, a i desluci puțin lucrulu acesta și a i arăta cărarea, pe care pășindu, cu vreme să se pôtă și elu bucura de fructulu ostenelelor sele, și să nu mai vină în ispită a blestema pe cei ce lă îndemnară și puseră la cale, ca să și dee băiatulu la școlé.

Doră nu vomu greși, îndrăsnindu a zice, că din o s u t a de părinți români, cari și trâmitu în véculu nostru prunci la școlă cu atâte spese, n o e z e c i nu a u nici cea mai mică ideă se u cunoștință de școlă și de

cursul cel ție învățeturele întrânsa. Cândü m'arü auzi unü românü dela sate, că voiü sä'mi trämütü prunculü cu carulü într'o pădure de parte de satü, în care nici eü, nici elü nu a mai fostü nici odatä, arü zice, ca 'miamü eșitü din minte. Cândü arü vedé negoțiatoriulü, că staü sä'mi trämütü pe fiulü, ca sä călătoréscä, bunăörä, peste mare la America, unde nici eü nici neamü de neamulü meü nu a îmblatü, fără a fi eü în stare sä'ï daü recomandațiune măcar până la Viena aü Triestü, arü bate în pălmi zicändü, că sânt tiranü, care cu voea vreü sä'mi rätăcescü băiatulü. Și totuși întreprinderea mea n'arü poté avé urmări mai rele decâtü a părintelü, care trimițânduși prunciï la școlä, pe care elü numai după nume o cunoște, se culcă sigurü pe acea urece, cugetändü, că acum ș'a făcutü tötä datoria, ce o avé către născuțiï seï. Amü fi reü înțeleși, cândü cineva din vorbele nóstre arü trage urmarea, cumcă dacä e tréba așia, mai bine nu o sä'ï daü la școlä. Acésta arü fi estremulü celalaltü; sä'ï daï la școlä cu totü d'adinsulü; dar sä le porți de grijä în tötä privința, decä dorești, ca eï din călătoria cea depärtatä și Dtale póte încä necunoscutä, sä se reîntórcä cu fruptele dorite, iar nu numai cu semnele străinätateï. A face și a lucra, a fostü devisa strămoșilorü noștriï romanï; a se feri de rele, și a face bine, este devisa ómenilorü în lumea acésta.

Școlä, în înțelesulü celü mai largü, gonește dóe scopuri: înteiü ca ea, prin învățeturile teoretice și practicece ce le dä, sä desfășiore în tinerü unü caracterü adeveratü de omü, iar a dóa, ca totdeodatä cu acésta sä'lü cultive pentru viața cetäténä. Amândóe scopurile aceste staü în cea mai strânsä legăturä unulü cu altulü. Însä fiindcă cultura, ce se cere dela unü tinerü, ca sä pótä păși în viața cetäténä, încä nu este de ajunsü, ca numai cu aceea se pótä elü păși totodatä și la servițiile de statü, așia școléle, – ca sä tăcemü, de cele începătorie comunälï, – în timpurile nóstre, se împărțirä, préfrumosü în școlé cetätene séu realï, și în școlé pentru învățați, séu de gimnasie și univeritățï. În școléle cetätene séu realï ce se numescü și tehnice, înträ și învață cu folosü aceï tinerï, cariï după ce percurserä științele pregătitorie în școléle elementarï, hotăräți fiindü a îmbrățioșa comerciulü aü industria, adecä a se face neguțetori aü meserierï, în acele se întărescü și deplinescü în totü ce tribuește cu folosü bunü asupra acestorü ocupățiunii omenești.

Gimnasiulü la Grecï era o școlä pentru deprinderile trupului, unde numai într'unü târziü se propunea tinerelü și ceva pentru cultura mințiï lui.

La noi gimnasiulü este o școlä, în care tinerulü se pregătește traptatü, începändü dela cele mai ușióre până la cele mai grele, pentru științele cele mai înalte, care privescü asupra învățaților; elü formează numai o tindä pentru templulü științelorü, unü mizlocü între școléle elementarï și univesitate.

Dupä întocmirile ce se aflä astăzi în ființă în patria nósträ, tinerulü înceinduși învățeturele pregătitorie ce se propunü în gimnasiü, dacä voeșce a'și sevărși cărarea și a se bucura de unü rezultatü doritü, are sä se supunä la unü examenü de maturitate, adecä sä dovediască înaintea unei comisiunii școlastice, cumcă elü, după silința ce a pusü în clasele gimnasialï, e capace de a asculta cu fruptü științele unei specialitățï, ce i s'arü propune în vreo academiä séu univesitate. Va sä zică, acum nu mai merge tréba ca mai nainte, sä poți trece prin clasele gimnasialï, cum trece cănele prin apă, și apoi la țermulü de dincolo se scuturä și remäne sbicitü. Depunändü tinerulü cu succesü bunü acestü esamene de maturitate, pășește la o academiä aü univesitate, unde se aruncä cu tötä silința asupra unei științe specialï, pentru esemplu asupra legilorü, medicineï, teologieï, ș. ce. l. La științele juridice, decumva se hotărăște pentru acele, petrece tinerulü trei până la patru ani, adecä până când ascultä tóte prelegerile prescrise pentru ramiï acestei științe. În restimpulü acesta elü nu numai că depune esamene semestrialï séu anualï, decä

învață în vro academiă (căci în universitățile nu se țin examen, ci învățătura este cu totul liberă) ci la urmă este astrinsă a se supune și la un examen de stat, fără de care nu se primește în serviciile statului. Dorind tinerul a îmbrățișa cariera de avocat, pe lângă acest examen de stat, mai are să practică alți doi, trei ani la un avocat fungine; iar după plinirea acelu restimp, depune un nou examen de avocat, după care apoi se admite a lucra de sine.

Aplicându-se acum toate aceste la starea și împrejurările noastre, rămâne, ca fiecare părinte să-și aleagă bine cărarea pe care va să trimită pe fiul său să călătorească; fiindcă dela acesta atâră pe viitorii progresul său regresul ce-l va face el în cultivarea cea spirituale, prin urmare fericirea sau nefericirea lui pentru întreaga viață. Căci pentru pildă, a trimită pe un tiner, din care, după a lui aplecare, ce încă vine trasă în luare aminte, și după giurstarile în care te afli, voiești a face negoțiarul, sau meserierul, la clasele gimnasiale, sau pe altul, din care după atragerea ce o are, ai dori să faci jurist, avocat, doctor, ș. ce. l. la școlile reale sau tehnice, atata ar însemna, ca și când ai voi să-l abai cu propus dela calea destinării sale.

La noi până acum școlile reale sau tehnice ale statului încă nu există, afară de cele două șaseți dela Brașov și Sibiu, care până în câtă știm noi, astăzi încă nu se află cu clase complete. Deci să ne întornăm la gimnasia.

Ca dintr-un tiner să se aleagă nu numai omul învățat, dar totodată și de omnia, se cere neapărat, ca el încă de acasă să aibă plantată în inima sa frica Domnului, care este începutul înțelepciunii; să aibă pusă fundamentul încă din casa părintească și din șola comunale pentru o creștere morale, fără de care științele n-au nici o valoare. Creșterea morale se razimă mai vartos pe aceea, ca omul să-și știe înfrâna și țermuri natura sa simțitoră, natura poftelor și a plăcerilor trupului, și să-și deștepte încă de timpuriu natura spirituale, care are să porțe căma și să deie îndreptari peste toate științele.

Poporul nostru român până acum abia a avut ocaziune a ști și a cunoște, ce va să zică o creștere bună, executată după principiile minții sănătoase. – A nu face reu, din frica de pedepsă, a nu face esces în mâncare și beutură atunci, când abia ai cu ce să-ți astâmperi foma sau setea, nu este virtute; a nu te slobozi în câmpul voluptăților și al plăcerilor lumești, când abia ești în stare de a-ți agonisi pânea de toate zilele, nu știu cine va îndrăzni să zică, că e un ce moral pozitiv.

Să aruncăm o repede privire peste bărbații noștri cei mai mari și mai renumiți, cari au strălucit ca niște luciferi în mizlocul apăsătorului nostru popor, și vom afla cu încredințare, că ei mai toți s-au tras din aceea plasă a poporului, care, și când ar fi voit să-și resfețe în cursul școlilor, dedându-i cu o viață delicată, făcându-le toate după plac, modă și gust, însemnându-le totă comoditatea, ca să n-aibă ei a se îngriji de nimic decât de studiile, ce li se propun prin școle, n-a avut de unde. Este un adevăr conprobat din esperință și recunoscut în lumea largă, cumcă din prunci seraci, lipsiți de mizloce, dar înzestrați cu talente frumoase, s-au ales și se aleg până astăzi mai mulți bărbați renumiți de științe și de înțelepciune, de câtă din cei avuți. Acesta a recunoscut pre bine învățatul Goethe când a zis: „Din fiii eroilor se aleg birconi, sau pane-perde.“ Aplecându acest adevăr și la noi, nu-l vom da de minționă. (Urmază:)

Monarhia Austriacă Transilvania.

Între Austria și Borussia s'a încheiat un tractat de comerț pe un timp de 12 ani, adică dela 1-lea Ianuarie 1854 până la 31-lea Decembrie 1865. Scopul acestui tractat este a se ușura comerțul și alișferișul între aceste Țări prin o mai întinsă elibertate de vamă, prin o scădere de vamă, prin o mai simplă și uniforme tractare a lucrurilor de vămuire, și prin o ușorată întrebuițarea a institutelor de comerț, care să fie înlesnită într'un mod mai estins, și totuodeodată, a asigura și veniturile de vamă. – Acest tractat cuprinde 27 articuli. Poterile contrăgătorie își făgăduescă împrumut, că nu vom împedea comerțul între țările lor prin nici o oprire de eșire, intrare seú transit. Afară de tabac (tutun), sare, pulbere de pușcă, cărți de joc, și călindare, seú de va cere privința la poliția sănătății seú trebuință pentru resbel și alte împregiurări ecstraordinarie.

Acesta tractat atât de însemnat pentru înperăția noastră este rezultatul tacticei ce acurate, cu care a pășit Escelenția Sea Barone de Brucă fostul Ministru de Comerț, și acum înputernicit trimis alú Maiestății Sele ce. r. apostolice în Berlin.

– Din tote părțile ne vin știri despre împlinirea dumnezeștilor slujbe în bisericile creștinilor români, la care a luat parte poporul cu cea mai mare cucernică, și a rugat pe Împeratul Ceriurilor se scutască cu brațul seú celú atotú puternic și de astăzi înainte pe tinerul și multú înduratul nostru Monarh din toate primejdiile vieții. – La Satul lung lângă Brașov s'a ținut aceste ceremonie cu deosebită pompă, rostind Părintele Protopop A. Verza și o cuvântare bine alésă.

În Săliște cu ocasiunea Solenității pentru mántruirea Maiestății Sele aflându-se tinerul studente din gimnasiu catolic dela Sibiú I. Borcea a casă, a improvisatú o cuvântare, atât de bine rostită, încâtú nunumai la ai nostri, ci și la ascultătorii străini, cari erau față în Biserică, făcu cea mai dorită impresiune. Acesta întâmplare ne bucură cu atât mai multú cu câtú vedemú, cum că în tinerii nostri ică cole se desvóltă unú spiritú mai blândú, și unú gustú mai esteticú.

Tocmai acum ne veni știre despre unú omorú ce s'arú fi întâmplatú nainte cu vreo dóe zile în Vledení, care este atât de înfiorătorú de noi nu ne putemú îndupleca ai da crezámántú, până nu vom auzi mai apriatú despre acesta nenorocósă întâmplare.

– Satelitulú din Brașovú ne aduce știre despre celebrarea ceremonielorú dumnezești în București din parte sudítorú împerătești, la care luară parte și reprezentanții poterilorú celora lalte de acolo, precum și ministrii Țerei Românești, și cavalerii ordurilorú împerătești. Totú acolo citimú și trista veste despre foculú ce a prefăcutú în cenușă întregul orașiú Băcăú în Moldavia.

Sigișóra. 22 Fevr. Amesuratú detorinței supușilorú și provocățiunei Escelenției Sele D. Episcopú Andreiú Barone de Șaguna se făcu aici astăzi mulțamită la ceriú pentru scăparia vieții ce scumpe a prégrațiosulú nostru Monarhú. Parohii localí ținură S. Liturgiă, la caré cu tote că timpulú era fôrte nefavorabile, luară parte Corpulú ofițirescú alú osteșimei de aici, și Gendarmeria. Părintele Protopopú Zaharie Boi ținú o cuvântare pentrunzătorú la inime, și fôrte potrivită însemnătatei zilei. Apoi se citi rugăciunea împerătésca din genuci cu cea mai curată și umilită devoțiune. La sfârșitulú rugățiunei cântă tinerimea scolastică cu o armonie potrivită următorulú cântú:

Ființă nemărginită,
Totdeauna preamărită,
De a căreia mărire,
Dă dovadă 'ntreaga fire!

Azi în casa te cea sfântă,
Unde lauda ta se cântă,
Din inime mulțămite,
Ună poporū ție'ți trămite.

Căci cerésca ta 'ndurare,
Brațul teū cel 'naltū și tare
A păzitu ca prin minune,
P'alū teū unsū de periciune.

Viața luī de astă dată
Numai prin tine'ī scăpată,
Spre a noastră propășire,
Spre-a gintelorū fericire!

Tu dar bunule părinte,
Și de acum înainte
Apără'lū, și ocroteșt'elū
Susține'lū, povățuieșt'elū!

Maī pre urmă să cântă și imnulū poporale spre învederata plăcere a devoților ascultători – din acărorū gură nu auzai alta decât: „Domne măntuiește pe Împeratulū.“

Ca să ne putem face ó idee despre rafinata crânceniă a sedicioșilor din Milanū asupra vitezilorū nostrii soldați, împărtășimū aici unele date din Gazeta de Lipsia: După ce în 7-lé Fevruariū, sedată fiindū revoluțiunea; se controlară regimentele, la dóe din cele ungurești lipséu 7 feciori, cariī se și ținéu de perduți gândindū că sântū omorâți și târâți undeva. Cu vr'o câteva zile maī târziū auziră géndarmii, cum că în 6 Fevr. s'arū fi văzutū într'o parte a cetății maī înlăturată în o casă maī mulți soldați, cariī numai eșiseră de acolo. Decī se făcură cercetările de lipsă, și întru adevērū se și aflară pierduții soldați, însă în ce înfiorătoriă stare!? Eī eraū străpunși cu nenumerați pumnari, și pironiți pe păreți. Eī au fostū formalū restigniți, și apoi crâncenește omorâți. Acésta de și sună can necrezutū totuși spre rușinea omenirei trebuie să adevērimū că s'a întâmplatū în faptă. Pirónele de 7 policari lungi, ce se întrebuintară spre acestū dévolescū actū, sântū ca corpusū delicti trimise la Préfnalta Comandă militare. Față cu astfeliū de cruzimī ne auzite, ce sântū cunoscute la toți soldații, trebuie să recunóștemū de o parte cu atâtū maī multū minunata disciplină, cu carea s'a deosebitū osteșimea la ocașiunea acelei rescolări, iar din alta obștesca indignațiune a trupelorū, fiindū învinuite că unele din ele arū fi fraternisatū cu ticăloșiī ucigași.

Ungaria. P e s t a . 3 M a r ț i u . A z i î n t r e 9 ș i 10. ó r e î n a i n t e d e a m i a z i s ' a e s e c u t a t s e n t i n ț a m o r ț i i l a p a t r u î n ș i , a d e c â l a C a r o l u I u b a l , C a s p a r u N o s l o n i , ș i S a m u e l e Ș a r c o ț i p r i n s t r é n g u , é r â l a C a r o l u d e A n d r a ș f i p r i n g l o n ț u . C e l u d i n t â i u e s t e n â s c u t u î n A l b a R e g a l e î n U n g a r i a , d e 25. d e a n i , d e r e l i g i u n e a r o m . c a t o l i c â , n e n s u r a t u , c a r e l e î n a . 1845. a f o s t u a s i s t e n t e l a i n s t i t u t u l u p o l i t e h n i c u d i n V i e n a , d u p â a c e e a î n a . 1847. s ' a d u s u l a P e s t a c a P r o f e s o r e d e G e o m e t r i â , u n d e î n a . 1848. d o b â n d i î n t r e a r e a î n c a s a l u i C o ș u t , ș i s e f â c u i n s t r u c t o r e l a c o p i i i s u r o r i l o r u a c e s t u i a .

Carol u Andrașfi de Deveni Uifalu, pe nedrept u Alehandru Naiberg numit u, născut u î n Viena, de 27. de ani, catolic u nensurat u, carele î n a. 1843. a î n t r a t u c a c a d e t u î n r e g i m e n t u l u d e c a v a l e r i â d e C r e s , é r â l a a . 1847. s ' a f â s c u t u L a i t n a n t , ș i G a r d i s t u î n g a r d a î m p e r â t e s c â U n g u r e s c â , é r â î n S e p t e m v r i e 1848, f â r â s â a i b â s l o b o z e n i a m â i î n a l t â , ș i a p â r â s i t u p o s t u l u ș i a î n t r a t u î n m i l i ț i a r e b e l e , u n d e a î n a i n t a t u p â n â l a r a n g u d e Ș e f u d e e s c a d r o n u .

Caspar u Nasloni, din Vrocile, î n c o m i t a t u l u Ș o m o g i î n U n g a r i a , d e 31 d e a n i , r e f o r m a t u , n e n s u r a t u , p r o p r i e t a r i u d e p â m â n t u ș i a d v o c a t u , î n a . 1846. j u d e d e s c a u n u , î n l u n a l u i M a r ț i u 1849. d e n u m i t u C o m i s a r i u a l u s t â p â n i r e i r e v o l u ț i o n a r i e î n C o m i t a t u l u Ș o m o g i , ș i î n s â r c i n a t u d e c â t r e C o ș u t c u o r g a n i s a r e a i n s u r e c ț i u n e i p o p o r u l u î n p â r ț i l e D u n â r e i d e j o s u , î n c a r e c u a l i t a t e p r i n o a c t i v i t a t e t e r o r i s t i c â a î n a i n t a t u t r e b a r e v o l u ț i u n e i .

Samuele Șarcoți, din Alșo-Davaș î n c o m i t a t u l u P e s t i n u n â s c u t u , d e 31 d e a n i , r e f o r m a t u , n e n s u r a t u , a d v o c a t u , s u b r e v o l u ț i u n e a m a g i a r â . L a i t n a n t , é r â d u p â r e v o l u ț i u n e a s e n t a t u l a g r e g a r i u î n r e g . 59 d e i n f a n t e r i â , ș i î n l u n a l u i I u n i u 1850. s l o b o z i t p â n â l a c i e m a r e î n d â r â p t u .

Acestia stându î n l e g â t u r â c u p a r t i d a r e v o l u ț i o n a r i â e s t e r n â , d e l a r e v o l u ț i u n e î n c ô c e t o t u î n t r ' u n a a u l u c r a t u p e n t r u p r e g â t i r e a u n e i r e v o l u ț i u n i n o u e î n U n g a r i a , b a N o s l o n i a o r g a n i s a t u ș i o b a n d â d e l o t r i i , c u c a r e a t a c a p e ó m e n i , c a r i i e r a u c u n o s c u ț i c a a t e r n â t o r i î n p a r t e a G u b e r n i u l u i l e g i u i t u , ș i c a r e b a n d â l a o î n t â m p a r e d e r e s c ô l â n o u â a r f i a v u t u s â s e r v e s c â c a o a v a n t g a r d â a a r m a t e i r e v o l u ț i o n a r i e . P r i n s e n t i n ț a j u d e c â t o r i e i m a r ț i a l i d i n 12. ș i 24. F e v r u a r i u s e o s â n d i r â t o ț i p a t r u , l a m ó r t e , c a r e s e n t i n ț a î n 1. M a r ț i u l i s ' a p u b l i c a t u , ș i î n a 3-l é d u p â c u m s ' a z i s u m â i s u s , s ' a p u s u î n l u c r a r e .

A r a d u . 12 F e v r u . E r i ț i n u P r é c u v i o ș i a S e a D . A r h i m a n d r i t u ș i a d m i n i s t r a t o r e a l u d i e c e s e i A r a d u l u i P a t r i c i e P o p e s c u î n b i s e r i c a C a t e d r a l e g r e c o - r e s e r i t e n â o l i t u r g i â s o l e n e p e n t r u m â n t u i r e a p r e a î n d u r a t u l u n o s t r u M o n a r h u d e a t e n t a t u l u c e l u c r â n c e n u , ș i p e n t r u r e î n t r e g i r e a s â n e t â ț i i a M a i e s t â ț i i S e l e c e . r . a p o s t o l i c e . S e v o t â î n C o n s i s t o r i u ș i o a d r e s â d e c e a m â i p â r t i n i t o r i â c o m p â t i m i r e p e n t r u a t e n t a t u , ș i d e c e a m â i s i n c e r â f i e r i c i t a r e p e n t r u z â d â r n i c i a l u i , ș i s e t r i m i s â î n l i m b a g e r m a n â M a i e s t â ț i i S e l e c e . r . a p o s t o l i c e . T o t u o d a t â s ' a f â c u t u ș i r â n d u i a l â p e n t r u c e l e b r a r e a c u v i i n ț i o s e l o r u c e r e m o n i i d u m n e z e e ș t i s p r e a c e s t u s c o p u î n t ó t e b i s e r i c i l e a l e d i e c e s e i A r a d u l u i .

Austria. V i e n a 4 M a r ț i u . R e s o l u ț i u n e a î m p â r â t e s c â d e s p r e p u n e r e a î n l u c r a r e a d e s d â u n â r e i u r b a r i a l i ș i a d e s p o v â r â r e i p â m â n t u l u i , a p o i d e s p r e r e g u l a r e a r e p o r t u r i l o r u î n t r e f o s t i i d o m n i ș i î n t r e f o s t i i i o b a g i p e n t r u U n g a r i a , B a n a t u ș i V o i v o d i n a s â r b e s c â a e ș i t u , a s e m e n é ș i p e n t r u C r o a ț i a ș i S l o v e n i a .

Deputații p e n t r u f e r i c i t a r e a M a i e s t â ț i i S e l e , î n c â t o t u m â i s o s e s c u d i n t ó t e p â r ț i l e . A d j u t a n t e l e C o n t e l e O d o n e l a c â p â t a t u p e n t r u p u r t a r e a s e a c e a b r a v â c u o c a s i u n e a a t e n t a t u l u i d e l a m â i m u l ț i S u v e r a n i s t r e i n i d e c o r â ț i u n i .

Mareșalul Conte Radețci a slobozit o Prociemățiune cu dată 18 Fevruariu, prin care în puterea unei rezoluțiuni împerătești din 13. Fevruariu pune sub seceuestru moșiile fugarilor din regatul Lombardo-Venetic, ca a unora ce nu încetă a conspira a supra securității statului.

Viena. 5. Marțiu. Alaltăieri între 2'3 ore, fiind timp frumos și cald, se lăți faima, că pe Maiestatea Sea o ar fi văzut unii la ferăstră. Deodată se adună o mulțime de oameni înaintea palatului împerătesc, și arătându-se Maiestatea Sea într'adevăr pe o vreme scurtă la ferăstră, mulțimea cea adunată și descoperi bucuria sea prin cele mai vie semne, care n'aveu sfârșit.

Provocățiunea Înălțimeii Sele Arhiducelui Ferdinand Macsü pentru ridicarea unei Biserice, află pretutindené cea mai deplină încuviințare. Abia trecură trei zile dela publicarea ei, și s'a adunat suma la 200,000 fl. m. c. numai în Viena. Decă socotim rezultatul, ce'lă poate ave acesta colectă de aci încolo atât în cetatea capitale, cât și în provincie, nu mai încapé îndoială că proiectul Înălțimeii Sele în scurtă timp 'lă vom vedé realizat în cipul cel mai marețu.

- Mesagerul din Triol publică o scrisore a Înălțimeii Sele Arhiducelui Raineru către Înălțimea Sea Gubernatorele din Ungaria Arhiducele Albrehtu, care cuprinde niște detaiuri atât de însemnate, dar totodată până aci necunoscute, în privința atentatului, încât aflăm cu cale a împărțâși și noi aci câteva pasagiuri din tr'ânsa: în 20 Fevruariu 1853*).

Iubite Albrehtu! Numai acum și în graba cea mai mare pociu să'ți scriu câteva rânduri despre întâmplările de aci. Eș ședem în 18 la 12 ½ ore la masă, și cetiam, când deodată îagărul meu tăbără în casă, și'mi zise: „Maistatea Sea vine pe trepte însus, și e plin de sânge, trebuie să fie căzut.“ Eș 'i poruncii îndată, ca să pregătesc carpe albe și apă rece, alergăiu afară tocma când M. Sea intra în antișambur. – M. Sea 'mi zise: „Acum s'a cercat istoria dela Milanu și la mine.“ Eș eram ca înpietrit, când 'mi arată năframa Sea plină de sânge, care o ținuse la cefă. – Odonel și eș am pus numai de câtă apă rece, ce dânsul continuă, pe când eș poruncii ca să prinză caii la caretă, și mânai după cel mai de aprópe hirurg. Rana este în cefă, de un deget de lungă, era deșcisă, și singera tare. Cămașa ave o vargă de sânge până la crucea spinării, jiletca o pată mare cât 3-4 taleri, ulanca o pată mare și câteva mai mici. Năframa Sea și a lui Odonel erau pline de sânge. După ce aceste au fost gata, alergăiu în curtea împărătescă, aflăiu pe cale pe Seeburger, și încunoștințăiu pe Griune. Era pace de el, dânsul se făcu alb ca néoa, și nu pot să grăiască. Alergându îndărăpt, în ambitul Augustinienilor, am întâlnit pe Carolu, pre carele l'a trimis Împeratul la Sofia. După aceea puserăm pe M. Sea în caretă, și'lă duserem în Belaria.

*) Spre înțelegerea celor cuprinse în acesta scrisore însemnă, că Înălția Sea Arhiducele Raineru șede în palatul Arhiducelui Albrehtu, unde M. Sea a intrat mai întâi după atentat.

Maiestatea Sea 'mi a zis, când 'i punem apă rece, că ar fi căpatat în cap o lovitură ca o pușcătură de pistol, așa încâtă ia scăparat oci, și când s'a întors îndărăpt, a și văzut pe Odonel la pământ jos cu acel om. Odonel mi a spus, că când Maiestatea Sea, după ce se uitase pe bastion în jos, făcuse 10-12 pași, deodată văzându pe un ală din dărăpt cu cuțitul ridicat năvându asupra Maiestății Sele, se aruncă numai decâtă asupra lui, și'lă trase cu sine la pământ. Maiestatea Sea îmi zice

mie: „Odonel mi a scăpată viața.“ acesta ’lă măi sugrumase, pe când aș sărită alți ómenă într’ajutoriu. Acestia încă voră să’lă omóre, până când nu le a zisú Maiestatea Sea, ca să’lă ducă la strajă...

Anglia.

Londonú 25. Fevruariú. Pășindú măi deunăzi cabinetulă de astăzi înainte Parlamentulă cu programa sea, între altele a descoperitú și aceea, că va propune Parlamentulă emanciparea Jidovilorú. Jidoviă de altmíntre se bucură în Anglia de tóte drepturile politice, numai ca deputați în Parlamentú nu potú fi aleși. Strânsú luândú alegerea acésta nu este de a dreptulă oprită, ci numai indireptú, adecă fie care deputatú de Parlamentú trebuie să jure „pe credința cea adevărată a unui creștinú.“ Acumú firește, că decă unú jidovú se alege deputatú, dânsulú ca unú necreștinú nu póte se jure după formula acésta, și așia nu este lăsatú în Parlamentú. În ședința dară de ieri Lordulú Ruselú a propusú Parlamentulă o mesură, prin care să se descidă și jidovilorú calea la Parlamentú. Sir. R. Inglis, unú englezú afară din cale bigotú, se sculă și se împotrivi acesteă propozițiunii din tóte poterile. Acésta opozițiune dădu Ministrulă pretestú și ocaziune de a’și desfășura propozițiunea sea măi pre largú. Dânsulú începu dară a cuvânta în cipulú următoriu: Eú amú avutú măi nainte de gândú a propune o mesură pentru simplificarea jurământulă parlamentare, însă acésta arú produce o grămadă de discușiunii despre deosebiriile sectelorú, din care pricină în conșelegere cu Cabinetulă mi amú propusú, a proiecta o mesură separată care taie deadreptulú în trupulú acesteă întrebări, și care mesură are de scopú, a estinde zidirea libertății confesională așia de departe, încatú supuși ceă jidovești aă Maiestații Sele să vie în folosirea acelorú drepturi și privilegiuri, ca și Catolică englezești, și Disenteră protestați. Aci’ măi vorú zice uniă, că jidoviă nu sânt nici numeroși, nici puternici prin influința seú lucrare politică. Unde? vorú întreba uniă, sânt Metingurile, ce le facú ei, unde e încurgerarea lorú asupra alegerilorú din cetăți și de prin orășele, care aú adusú cu sine trebuința, de a recunóște drepturile Catolicilorú și ale Disenterilorú? Mesura acésta n’are pe partea ei, decatú numai argumentele minții, ale adevărulă și ale dreptății. Măi departe ’și vorú opune uniă, că în contra jidovilorú domnește prejudecare, și că cuvântulú acesta jidovú e neplăcutú la mulțimea poporului, – însă pré puțină cinste arú fi pentru acésta casă, când ea s’arú face sclava și apărătórea prejudețiului încontra minții și a dreptății. Eú rămăiú pre lângă părerea măi de multe ori enunțată, că în istoria Anglieă singură deosebirea credinței n’a fostú nici când pricină pentru scóterea cuiăva din parlamentú. Cumcă formula de jurământú „ne credința cea adevărată a unui creștinú“ nu este îndreptată asupra jidovilorú, a demustratú éráși măi deunăzi Baronele Alderson în procesulú lui Salomon, și a devenitú acésta prin unú documentú literariú fórte memorabile din biblioteca dela Ocsford. Formula acésta de jurământú a fostú la începutú introdusă pentru o măi mare siguranță în contra Catolicilorú și a Disenterilorú, și și acésta nu din causă curatú regiósă, ci din temeiri politice. Catolică de la conjurațiunea erbiă de pușcă, și de la întreprinderea spre detronisarea Elisaveteă încóce erau priviți ca niște malconțenți, érá Disenteră, decând cu Cromvelú, ca niște republicană și prin urmare vrămași aă statulă. Jidoviă n’aú fostú nici când în prepusú, nici pentru una nici pentru alta. Număi în a. 1850. a începutú diferența religioasă a fi vârâtă înainte, și așia a fi primitú principiulú gonireă religioasă singurú asupra jidovilorú. Pentru că cineva crede în testamentulú celú veciú, și nu în celú nou? da acésta e, întrebarea: Să Péreză cineva dreptulú seú de cetățenú singur pentru credința sea, seú să fie libertatea religioasă, cu care se fălește acésta națiune cătră tóte celelalte, în Anglia unú adevérú?

După ce Ministrul și sevârși cuvântarea sea, se mai sculă odată Sir Rob. Inglis în contra acestei propozițiuni, dară nu isprăvi nemica, căci monițiunea Ministrului se primi de cătră casa de josă cu 234. voturi încontra a 205.

London. 2 Marțiu. Dep. tel. Palmestron deciară în casa de josă la o întrebare a lui Dudleî Stuart, că până acum n'a cerutū nicī o potere duduirea fugarilor; de s'ar întempla acēsta, atunci o asemenea poftire va trebui să fie formalū refusatā, de ore ce numai Parlamentulū pōte să deē învoire spre acēsta, ce însă acum nu se pōte nicī într'unū cipū aștepta. De altmîntre este unū lucru de onōre pentru fugari, ca să se ferescă de conspirațiunī în contra statelorū străine.

Turcia.

Gazeta de Triestū împărtășește câteva detaiuri despre rezultatulū celū norocosū alū misiunēi Contelui Lainingen. Ambasadoriî Angliei și Franței aū sfătuitū, în urma instrucțiunilorū căpătate Porții, ca să facă destulū cererilorū Austriei. Ambasadorele Rusiei n'a luatū parte la discusiunea acēsta, și întreatū fiindū de sfatū, a respunsū, că Pōrta să hotărască totū, ce se potrivește cu onōrea ei, și nu'î periclitēzā esistința. Respunsulū Porții dară a fostū:

Clec și Sutorina remănū în status quo celū veciū, de și sântū teritoriū tucescū.

Trupele turcești capătă îndată poruncă de a se retrage din Montenegro.

Emigranții, cari se află în ôstea turcescă din Rumelia ca ofițiri, vorū fi depărtați dela granița austriacă, și în sfârșitū

Despăgubirea, ce o pretindū supușii austriaci, cari se află pe pământū turcescū, în sumă de 4 miliōne de lei, se va asemna din cassa turcescă de statū.

În 14 Fevr. primi ambasadorele austriacū acestū respunsū, și după câteva zile Conte Lainingen a și plecatū către Triest.

Înștiințare.

Ca să îndestulămū pe publiculū cititoriū, și să împlinimū voința celorū ce s'aū adresatū către noi, aflămū cu cale a descide o prenumerațiune noă la „Telegrafulū Romanū” pe patru lune, adecă dela 1 Marțiu până la ultima Iuniu. Prețilū este pentru Sibiiū 2 fl. 20 cr. pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia austriacă 2 fl. 40 cr. iară pentru țeri streine 4 fl. m. c.

Înștiințare.

Partea Germano-romănescă a Lexiconulū lucratū de D. G. Bariș și D. G. Muntēnū este isprăvită și cei ce aū depusū 2 fl. m. c. mai nainte, și vorū trimite acuma și restanția de ceilalalți 2 fl. m. c. vorū căpata îndată Tomulū acesta. Redacțiunē Telegrafulū Romanū primește prenumerațiune la acestū în timpulū de astăzi multū folositoriū Opū, care s'a făcutū totū odată și de neapărată trebuință.

Îndreptare.

În articolul din Nr. trecut „Un sfat bun” s’a făcut o greșelă, care trebuie îndreptată citind pozițiunea penultimă „omul nuse abate” la sfârșit.

Cursul banilor la Viena în 5. Marțiu. Calend. nou.

Aurul _____ 115

Argintul _____ 109

Redactor responsabil: **Dr. Vasici.**

Editura și tipăriul Tipografie diecesane.